

VYSOKÁ ŠKOLA
CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ
V PRAZE

GRO.VSCHT.CZ

Genderová dimenze ve výzkumných projektech a jak na ní

Ing. Anna Mittnerová

Anna.mittnerova@vscht.cz

Co se skrývá za slovem gender

http://en.wikipedia.org/wiki/Sex_and_gender_distinction

Sex (en) – pohlaví (cz)

- odlišení muže a ženy podle biologických znaků souvisejících s reprodukcí, není proměnlivé s historickou dobou, kulturou a zeměpisným místem => NEMĚNÍ SE

Gender (en i cz) – genus (latina) = rod

- odlišení muže a ženy z hlediska jejich **sociální role** v dané historické době, kultuře a zeměpisném místě
=> PROMĚNLIVÉ - a to značně, v poslední době zejména ve vyspělých státech (USA, Kanada, Evropa, ..)
- Přináší zohlednění i do vědy, výzkumu a inovací

Poznámka

- sex a gender jsou někdy používány zaměnitelně

Trochu z historie

Školní docházka na českém území

- 1774 – uzákoněna školní docházka, napřed jen pro chlapce
- 1880 – do školy začaly docházet dívky
- 1948 – **bezplatné a povinné** základní vzdělání pro všechny
- 1925 – první žena získala právo přednášek na české univerzitě
- 1939 - tato žena se stala profesorkou (historie, byzantologie)
- Víte jak se jmenovala? ([ávoluaP adaliM](#))
Stopy fakta tajemství - <http://www.rozhlas.cz/cro6/tipy/zprava/1070378>
- 1954 – Julie Hamáčková – jmenována profesorkou chemie vody na VŠCHT, ale vystudovala ČVUT.

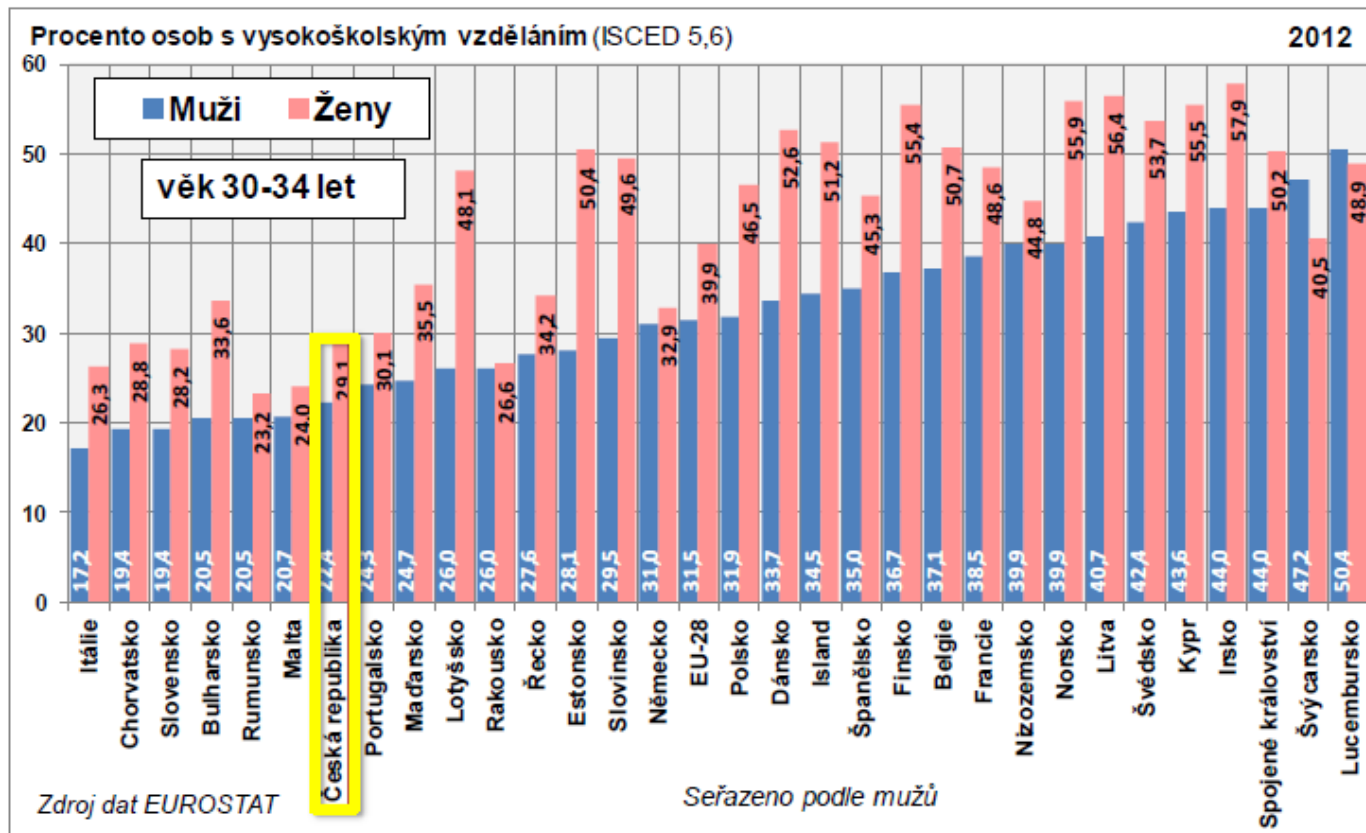
[Cena Milady Paulové](#) – MŠMT od 2009, ocenění vědecké práce ženy

- 2011 – prof. Kateřina Demnerová, VŠCHT Praha, FPBT
- 2014 – prof. Alena Kohoutková, ČVUT v Praze, FS

KREDO – kulatý stůl – 20.1.2015

http://kredo.reformy-msmt.cz/download/kulaty-stul/05_Vit_Vozenilek_Alena_Vondrakova.pdf

Statistika 2012 - Ženy dosahují častěji VŠ vzdělání oproti mužům

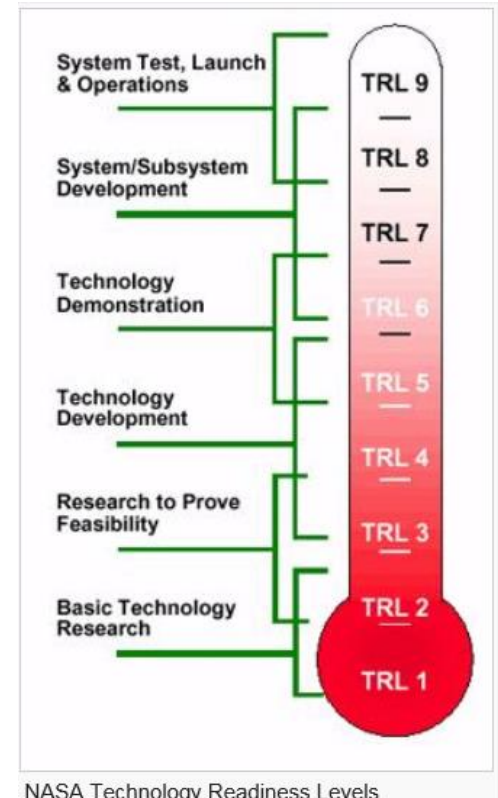
Společnost, konkurenceschopnost

Technology Readiness Levels (TRL)

- Pokud vložíme do žen investice do vzdělání, měl by mít stát zájem, aby se tato investice zúročila
- V procesu TRL, od základního výzkumu přes vývoj, inovace, výrobu a uplatnění produktu nebo služby na trhu je vhodné uplatňovat více „sex-gender analysis“

Zapojení žen a genderové hledisko zahrnujeme:

- 1. Do samotného obsahu výzkumu:**
zejména v lékařství, farmacii, přírodních vědách životním prostředí, chemii, potravinářství, architektuře, designu, konstrukčních, informačních technologiích, ...
- 2. Do vedení** projektových týmů, hodnotících komisí a panelů, managementu
- 3. Produkty a služby** vyhovující i potřebám žen

Poskytovatelé podpory VaVal a gender

<http://www.gender-summit.com/>

- GENDER SUMMIT - **mezinárodní** setkání vrcholných aktérů VaVal, politici, zástupci grantových agentur, vědecká komunita
- Od 2011 – Brusel (EU), Washington DC (North America), Cape Town (Africa), Seoul (South Korea), Berlin (EU)

Severní Amerika - multietnická společnost – nutnost řešit rozdílné přístupy k potřebám etnik, staří – mladí, ženy – muži ,....

- National Science Foundation ([NSF](#))

- Natural Sciences and Engineering Research Council of Canada ([NSERC - CRSNG](#))

- The National Council on Science and Technology of Mexico ([CONACYT](#))

- US National Institutes of Health ([NIH](#))

- The Canadian Institutes of Health Research ([CIHR](#))

CIHR IRSC

Gender Summit 4 Europe 2014 - Brusel 06/2014

<http://www.gendersummit2013-na.com/index.php/about-the-summit/europe-2014>

The Gender Dimension

- Knowledge generation & Translation
- Excellence
Empowerment and
Equality in Systems and
Processes
- Talent Development and
Advancement
- Transformation of
Academic Institutions
& Federal Agencies

vodítka na webu Gendered innovation

<https://genderedinnovations.stanford.edu/>

- Politiky velkých grantových agentur <http://genderedinnovations.stanford.edu/sex-and-gender-analysis-policies-major-granting-agencies.html>
- Politiky peer-reviewed journals <http://genderedinnovations.stanford.edu/sex-and-gender-analysis-policies-peer-reviewed-journals.html>
- Bill & Melinda Gates Foundation's new Grand Challenge: *Putting Women and Girls at the Center of Development* here: <http://gcgh.grandchallenges.org/GrantOpportunities/Pages/WomenandGirls.aspx>
- The White House Office of Science and Technology Policy (OSTP) is launching a new program called iGIANTS

Stanford University, California 94305. USA

Professor Londa Schiebinger

Professor of the History of Science

Director of Graduate Studies,

Director, Gendered Innovations in Science,

Health & Medicine, Engineering, and

Environment

The screenshot shows the homepage of the Gendered Innovations website. The header features the title "Gendered Innovations" in white text on a dark red background, with a subtitle "in Science, Health & Medicine, Engineering, and Environment" to its right. Below the header is a navigation bar with links for Home, Contributors, Links, Translations, and Contact Us, along with a search box. The main content area is divided into several sections. On the left, there is a vertical menu with categories like "SEX & GENDER ANALYSIS", "CASE STUDIES", "POLICY RECOMMENDATIONS", "INSTITUTIONAL TRANSFORMATION", and "VIDEOS". The central part of the page features a large image of a blue, textured, spherical object, possibly a biological cell or a material structure, with the text "SEX and Gender Methods for Research | Gendered Innovations" overlaid. Below this, there are three smaller featured case studies: "Stem Cells: Analyzing Sex", "Osteoporosis Research in Men: Breaking the Gender Paradigm", and "HIV Microbicides: Formulating Research Questions & Analyzing Academic Disciplines". On the right side, there is a vertical sidebar with the text "ENVIRONMENT", "ENGINEERING", "HEALTH & MEDICINE", and "SCIENCE". At the bottom right, there is a quote: "Why Gendered Innovations? 'Gendered Innovations' employs methods of sex and gender analysis to create new knowledge."

The Canadian Institute of Gender and Health.
Why sex/gender are important to health research
<https://www.youtube.com/watch?v=LCiSytha55U>

The image shows a YouTube video player interface. The main content is a graphic featuring three rows of stylized human figures in various colors (pink, teal, blue, yellow, red). The word "EVERYBODY" is centered in the middle row. Below the graphic is a video player control bar with a play button, volume icon, and a progress indicator showing 1:23 / 2:33. Underneath the video player, the video title "IGH: Shaping science for a healthier world" is displayed, followed by the channel name "Canadian Institutes of Health Research". To the left of the channel name is the logo for "Canada" (Canoe). To the right of the channel name is a red YouTube play button icon with the name "Odebirat" and a view count of "347". In the bottom right corner of the video player area, the number "2 493" is shown.

Děkuji za pozornost !

Kontakty:

Ing. Anna Mittnerová

VŠCHT Praha, Oddělení pro vědu a výzkum

anna.mittnerova@vscht.cz

<https://gro.vscht.cz/>

<http://triggerproject.eu/>

Národní kontaktní centrum – ženy a věda

<http://www.zenyaveda.cz>

<http://www.nkc.cz>

